

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETS-DATABLAD

Sist endret: 25.05.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

PRIMER

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FÖRETAK

☐	Godkjent for bruk	☐
☐	Godkjent for lab.bruk	☐
☐	Endret av Pon Equipment	☐

HANDELSNAVN	PRIMER
SYNONYMER	QUICK CURE PRIMER (AEROSOL)
BRUKSOMRÅDE	Rengjøring og preparering før liming. Aerosol.

Artikkelnummer

169-5464

185-4004

Nasional produsent/importør

Foretak	Pon Equipment AS
Adresse	Brobekkveien 62 b, Postboks 144 Vollebekk
Postnr./sted	N-0598 OSLO
Land	Norge
Telefon	+47 815 66 500
Faks	+47 22 63 15 63

Navn	E-post	Tlf. (arb.)
Erik Sollerud	erik.sollerud@pon-cat.com	

Produsent i EU/EØS, importør til EU/EØS

Foretak	LOCTITE SWEDEN AB
Adresse	BOX 8823
Postnr./sted	402 71 GÖTEBORG
Land	SVERIGE
Telefon	(+46) 31 - 750 54 00
Faks	(+46) 31 - 750 53 91

2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

Nr.	Ingrediensnavn	EC-nr.	Cas-nr.	Kons.	Merking
1	acetone	200-662-2	67-64-1	75 - 80 %	Xi,F,11-36-66-67
2	isobutan	200-857-2	75-28-5	20 - 25 %	F+,12
3	2-etylheksansyre	205-743-6	149-57-5	0,1 - 1 %	Xn,63

Tegnforklaring: T+=meget giftig, T=giftig, C=etsende, Xn=helseskadelig, Xi=irriterende E=eksplosiv, O=oksidierende, F+=ekstremt brannfarlig, F=meget brannfarlig, N=miljøskadelig, Kreft=kreftfremkallende, Mut=arvestoffskadelig, Rep=reproduksjonsskadelig, Kons.=konsentrasjon

INGREDIENSKOMMENTARER

Se pkt. 16 for fullstendig ordlyd av alle R-setningene som nevnt i punkt 2.

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETS DATABLAD

Sist endret: 25.05.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

PRIMER

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Ekstremt
brannfarlig

Irriterende

HELSE

Irriterer øynene. Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet. Unngå innånding av sprøytetåken. Gjentatt eksponering kan gi tørr og sprukken hud.

BRANN OG EKSPLOSJON

Ekstremt brannfarlig. Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.

MILJØ

Ikke klassifisert som miljøfarlig.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

GENERELT

Fjern vedkommende fra eksponeringskilden. Hold vedkommende varm og i ro - vanlig førstehjelp. Forurensete klær fjernes straks. Gi aldri noe å drikke til en bevisstløs person.

INNÅNDING

Sørg for ro, varme og frisk luft. Kontakt lege ved fortsatt ubehag.

HUDKONTAKT

Fjern tilsølte klær og sko, som må vaskes før de igjen tas i bruk. Vask huden med såpe og vann. Mild hudkrem kan brukes mot tørr hud. Kontakt lege ved vedvarende irritasjon.

ØYEKONTAKT

Skyll straks med store mengder vann i minst 15 minutter. Hold øynene åpne. Kontakt lege ved vedvarende irritasjon.

SVELGING

Brekninger må ikke fremkalles. Drikk vann eller melk, kullsuspensjon om mulig. Kontakt lege.

MEDISINSK INFORMASJON

Symptomatisk behandling ved uhell. Ved svelging; ventrikkelskylling, etter intubering - fare for aspirasjon. Vurder spesifikk behandling.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

EGNET BRANNSLUKKINGSMIDDEL

Vanntåke, skum, CO2 og pulver.

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 25.05.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

PRIMER

UEGNET BRANNSLUKKINGSMIDDEL

Rettet vannstråle, kan forårsake sprut av brennende materiale.

BRANNSLUKKINGSMETODER

Sørg for beskyttelse mot eksploderende beholdere.

BRANN- OG EKSPLOSJONSFARE

Ekstremt brannfarlig. Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.

PERSONLIG VERNEUTSTYR VED SLUKKING AV BRANN

Bruk av åndedrettsbeskyttelse med frisklufttilførsel anbefales.

ANNEN INFORMASJON

Det må treffes forholdsregler mot elektrostatisk ladning. Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Opphopning av gasser til eksplosive konsentrasjoner må unngås. Produktet brukes bare i områder hvor alle antenneskilder er borte.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE PERSONELL

Evakuer mennesker og dyr. Observer brannfaren. Eventuelle damper er tyngre enn luft, og vil ved store utslipp samle seg langs gulvet eller bakken. Meget stor brann/eksplosjonsfare. Steng av/fjern alle former for antenneskilder. Sørg for god utlufting, evt. mekanisk avtrekk (eksplosjonsbeskyttet). Ved større utslipp, bruk friskluftmaske. Vær oppmerksom på evt. sklifare som følge av produktet selv, eller dets evne til å løse opp asfalt, gulvbelegg o.l. Unngå innånding og hudkontakt.

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE YTRE MILJØ

Begrens spredning. Ved større utslipp varsles Statens Forurensningstilsyn eller nærmeste politimyndighet.

METODER FOR OPPRYDDING OG RENGJØRING

Steng av/fjern alle former for antenneskilder. Mindre søl tørkes opp med tørkepapir, filler eller twist, og oppbevares som brannfarlig avfall inntil det kan destrueres på en forsvarlig måte. Sugers opp i absorberende materiale. Oppsamlet materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent fylling eller mottaksstasjon.

ANNEN INFORMASJON

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

SPEIELLE BRUKSOMRÅDER, EGENSKAPER OG FARER

Ekstremt brannfarlig. Sørg for god ventilasjon.

HÅNDTERING

Brukes bare i godt ventilerte områder. Holdes vekk fra kontakt med oksiderende stoffer. Alle former for antenneskilder avstenges/fjernes. Røyking forbudt. Ta forholdsregler mot statisk elektrisitet. Bruk angitt verneutstyr, kap. 8. Unngå innånding av damper/spray. Unngå kontakt med øynene.

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 25.05.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

PRIMER

OPPBEVARING

Holdes vekk fra oksiderende stoffer. Lagres kjølig og godt ventilert. Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Lagres som ekstremt brannfarlig. Oppbevares utilgjengelig for barn.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

BEGRENSNING OG KONTROLL AV EKSPONERING

Forurensede klær fjernes. Bruk av barriere krem anbefales. Påse at branntekniske forhold er fulgt. Røyking forbudt. Fjern tennkilder. Sørg for god ventilasjon, spesielt langs gulvet. Ved tilstrekkelig ventilasjon, bruk egnet åndedrettsvern. Unngå innånding, hud- og øyekontakt.

ÅNDEDRETTSVERN

Normalt ikke nødvendig. Ved høyere konsentrasjoner, trange eller dårlig ventilerte rom: gassmaske med kombinasjonsfilter A2-P2.

ØYEVERN

Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.

HÅNDVERN

Barriere krem kan brukes på bar hud. Eksempler på hanskemateriale: PVA, Viton eller 4H (>8t).

ANNET HUDVERN ENN HÅNDVERN

Normalt ikke nødvendig.

ADMINISTRATIVE NORMER

Ingrediensnavn	Cas-nr.	Intervall	ppm	mg/m ³	År	Anm.
isobutan	75-28-5	8 timer	600,0	250,0	2003	
acetone	67-64-1	8 timer	125,0	295,0	2001	

ANNEN INFORMASJON OM GRENSEVERDIER OG OVERVÅKING

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Tilstandsform	Aerosol
Farge	Grønn
Lukt	Aceton
Løselighet	Aceton
Løselighet i vann	Løselig
Løselighet i fett	
Eksplorative egenskaper	

FYSISKE OG KJEMISKE PARAMETERE

Parameter	Verdi/enhet	Metode/referanse	Merknad
Kokepunkt	56 °C		
Flammepunkt	< -20 °C	Tag Closed Cup	
Damptrykk	~ 172 mm/hg		1)
Tetthet	0,7936 g/cm ³		
Viskositet	< 20 mm ² /s		2)

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 25.05.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

PRIMER

MERKNADER TIL FYSISKE OG KJEMISKE PARAMETERE

Merknad	Kommentar
1)	20°C
2)	DIN 53211

ANNEN INFORMASJON

Isobutan har flammepkt. -83°C og kokepkt. -11,7°C.

10. STABILITET OG REAKTIVITET

STABILITET

Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se kapittel 7).

FORHOLD SOM SKAL UNNGÅS

Holdes unna sterkt oksiderende stoffer(peroksider, permanganater, salpetersyre, osv.).

MATERIALER SOM SKAL UNNGÅS

FARLIGE SPALTINGSPRODUKTER

Ved brann oppstår: CO, CO₂ og irriterende damper.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Akutte toksiske testresultater

Eksponeringsvei	Verdi/enhet	Dyreart	Eksp.tid	Merknad
Oral LD50	~ 5800 mg/kg	Rotte		1)
Dermal LD50	~ 2000 mg/kg	Kanin		2)
Inhalasjon LC50	~ 76 mg/l	Rotte	4h	3)

Merknader til akutte testresultater

Merknad	Kommentar
1)	Gjelder: aceton
2)	Gjelder: aceton
3)	Gjelder: aceton

GENERELT

Produktet inneholder løsemiddel, som i høye konsentrasjoner og ved regelmessig bruk kan medføre helsefare. Symptomer på løsemiddelforgiftning er redusert konsentrasjonsevne, rusvirkning, søvnighet, hodesmerter, svimmelhet og kvalme. Ved høye konsentrasjoner kan det oppstå bevisstløshet og åndedrettsstans.

INNÅNDING

Damp kan irritere luftveiene. Dampene har bedøvende egenskaper og innhalasjon av store mengder kan forårsake hodepine, tretthet, sløvheter, mangel på koordinasjon og bevisstløshet.

HUDKONTAKT

Langvarig og gjentatt kontakt vil avfette huden og gi fare for sprekkdannelser og eksem.

ØYEKONTAKT

Irriterer øynene.

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 25.05.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

PRIMER

SVELGING

Lite sannsynlig, siden produktet er en aerosol. Spray i munnen kan gi irritasjon av slimhinner i øvre luftveissystem og mave/tarmforstyrrelser. Kan forårsake alvorlig lungeskade ved svelging ved at stoffet aspireres til lungene.

ALLERGI

AKUTTE OG KRONISKE SKADEVIRKNINGER

Langvarig eller gjentatt eksponering kan gi løsemiddelskade.

12. MILJØOPPLYSNINGER

AKVATISK ØKOTOKSISITET

ØKOTOKSISITET

Inneholder en komponent som er giftig for vannlevende organismer.

MOBILITET

I og med at dette er et sprayprodukt er sjansen for søl minimal. Produktet er meget flyktig og vil raskt fordampe til luft hvis det slippes ut i miljøet.

PERSISTENS OG NEDBRYTBARHET

Løsningsmidlene forventes å være potensielt biologisk nedbrytbare.

BIOAKKUMULERINGSPOTENSIAL

Lavt bioakkumuleringspotensial.

ANNEN INFORMASJON

Må ikke tømmes i kloakk eller annet vannavløp.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

GENERELT

Tomme bokser må ikke punkteres eller brennes. Leveres godkjent behandlingsanlegg eller mottakstasjon for problemavfall.

AVFALLSGRUPPER

EAL-kode: 16 05 04 gass i trykkbeholder (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer. EAL-kode: 14 06 03 andre løsemidler og løsemiddelblandinger.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

Kjemikaliet er klassifisert som farlig gods: Ja Nei Ikke vurdert

UN-nr: 1950

VARENAVN OG BESKRIVELSE:

AEROSOLBEHOLDERE, brannfarlig.

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 25.05.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

PRIMER

ADR/RID (veitransport/jernbanetransport)

Klasse:	2	Forpakkingsgr:	
Fareseddel:	2.1		

IMDG (siøtransport)

Klasse:	2	Forpakkingsgr:	
Sub. risiko:		EMS:	F-D, S-U
Marin forurensning:	Nei		

IATA (lufttransport)

Klasse:	2.1	Forpakkingsgr:	
---------	-----	----------------	--

ANNEN INFORMASJON

ADR/RID (LQ2): Unntatte mengder når maks 1 liter pr. innvendig emballasje og maks 30 kg pr kolli. Ved bruk av krympe- eller strekkfolie er grensen 1 liter og innvendig emballasje er på 20 kg brutto pr. kolli.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Ekstremt
brannfarlig

Irriterende

EF-etikett

Nei

Ja

Ikke vurdert

SAMMENSETNING

aceton (75 - 80 %), isobutan (20 - 25 %)

R-SETNINGER

Nr.	R-setningstekst
R12	Ekstremt brannfarlig.
R36	Irriterer øynene.
R66	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
R67	Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

S-SETNINGER

S16 Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.

S23 Unngå innånding av sprøytetåke.

S26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.

S33 Ta forholdsregler mot utlading av statisk elektrisitet.

S51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

S9 Oppbevares på et godt ventilert sted.

Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller flamme - røyking forbudt.

HMS-DATABLAD

HELSE- MILJØ- og SIKKERHETSDATABLAD

Sist endret: 25.05.2004

Internt nr:

Erstatter dato:

PRIMER

LOVER OG FORSKRIFTER

Forskrifter om helsefare-, brannfare-, eksplosjonsfare-, miljøfaremerking med veiledning, inkl. YL-merking, 2002. Norsk stoffliste (SFT, Arbeidstilsynet, DSB, Oljedirektoratet) av 2002. Administrative normer, best.nr. 361 (2003). Arbeidstilsynets brosjyrer om verneutstyr inkl. åndedrettsvern (best.nr.539). Norske og svenske hanskeguider. Forskrift om farlig avfall, nr. 1817 (2003). Transport av farlig gods: ADR, RID, IMDG (2003), IATA (2004).

ANNEN INFORMASJON

Aerosoler er unntatt YL-merking.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HMS

HENVISNING TIL YTTERLIGERE INFORMASJON

LISTE OVER ALLE RELEVANTE RISIKOSETNINGER

Nr.	R-setningstekst
R11	Meget brannfarlig.
R12	Ekstremt brannfarlig.
R36	Irriterer øynene.
R63	Mulig fare for fosterskade.
R66	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud
R67	Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet

KVALITETSSIKRING AV HMSD

HMS Logiconsult har ikke ansvar for feil og mangler i opplysninger fra produsent/leverandør. Produsent/leverandør oppgitt i seksjon 1 i HMS databladet er juridisk ansvarlig for databladets innhold. Punkter som ikke er relevant for produktet er markert med "-".

KVALITETSSIKRET ETTER NORSK REGELVERK.

Signatur

HMSD er utarbeidet av

Foretak	HMS Logiconsult A/S
Adresse	Fabrikkveien 27
Postnr./sted	4033 Stavanger
Land	Norge
Internett	http://www.hmslogiconsult.com
Telefon	51 57 80 05
Faks	51 57 80 06